

BÖLÜM 4

TURİZM EĞİTİMİNDE ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ: KAPSAMLI BİR ANALİZ

Fatih GÜNAY¹

Gonca MANAP DAVRAS²

GİRİŞ

Turizm eğitimi, sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesi amacıyla belirlenmiş bir öğretim planı dâhilinde gerçekleştirilen eğitim öğretim faaliyetidir. Öğretim, belirlenmiş bir hedefe uygun davranış geliştirme ve değiştirme çalışmaları olarak tanımlanabilir. Turizm eğitimi ihtiyaç duyulan bilgili ve nitelikli işgören ve yöneticilerin yetiştirilmesi, işletmelerde verimlilik atışının sağlanması amacıyla, öğrenenlerde turizm sektöründe gözlenen değişim ve gelişmeleri takip etme becerisi sağlayan bilimsel metotlara dayalı yapılan eğitimidir (Akıncı, 2015, s. 44). Türkiye’de ortaöğretim düzeyinden lisansüstü düzeye kadar çeşitli kademelerde turizm eğitimi verilmektedir. Belirli bir planda yer alan derslerin gerçekleştirilen eğitim öğretimle etkin biçimde hedef öğrenciye aktarılabilmesi ise çeşitli öğretim yöntemlerinin uygulanmasına bağlıdır.

Yaşanan yoğun rekabet turizmde hizmet kalitesinin önemini her geçen gün arttırmaktadır. Hizmet kalitesinin sağlanması ise hizmeti veren insan kaynağının niteliğine bağlıdır. Dolayısıyla hizmet kalitesi doğru ve amaca uygun eğitimin ürünü olacaktır. Mesleki turizm eğitimi, turizm işletmelerinin ihtiyaç duyduğu teorik, uygulamalı bilgi ve becerilere sahip personelin yetiştirildiği sistemli bir süreçtir (Akıncı, 2015, s. 44-45; Pelit & Güçer, 2006). Turizm eğitiminde uygulanan çeşitli yöntemler öğrencilerin akademik motivasyonlarını, öğrenme çıktılarını ve yaşam becerilerini artırıcı etki etmektedir (Anwar vd., 2022; Ayaz, 2016).

¹ Doç. Dr., Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Turizm Fakültesi, fatihgunay@isparta.edu.tr, ORCID iD:0000-0003-0892-514X

² Doç. Dr., Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Turizm Fakültesi, goncadavras@isparta.edu.tr, ORCID iD:0000-0003-0014-9983

temlerinin sadece bilgi aktarımı değil, aynı zamanda eleştirel düşünme, problem çözme ve sektörel beceri geliştirme gibi çok boyutlu hedeflere hizmet etmesi gerektiği vurgulanmalıdır. Gelişen teknolojiyle birlikte teknoloji destekli öğretim yöntemlerinin pedagojik amaçlarla doğru biçimde entegre edilmesi, hem turizm eğitiminin niteliğini yükseltmek hem de öğrencilerin küresel rekabet ortamına hazırlanmalarını sağlamak açısından büyük önem taşımaktadır.

Sonuç olarak, turizm eğitiminde öğretim yöntemlerinin sürekli olarak gözden geçirilmesi, yenilikçi yaklaşımlarla desteklenmesi ve öğrenci merkezli bir anlayışla yapılandırılması, hem akademik başarıyı hem de sektörel uyumu güçlendirecek bir eğitim öğretim stratejisi olarak değerlendirilmelidir.

KAYNAKLAR

- Akay, B., Uslu, A., & Sancar, M. F. (2018). Turizm eğitimi alan öğrencilerin staj döneminde yaşadıkları sorunlar: Lisans ve ortaöğretim turizm öğrencileri örneği. *OPUS International Journal of Society Researches*, 8(1), 212-236. <https://doi.org/10.26466/opus.358194>
- Akdağ, M., & Tok, H. (2008). Geleneksel öğretim ile powerpoint sunum destekli öğretimin öğrenci erişimine etkisi. *Education and Science*, 33(147), 26-34.
- Akgün, A., Özden, M., Çinici, A., Aslan, A., & Berber, S. (2014). Teknoloji destekli öğretimin bilimsel süreç becerilerine ve akademik başarıya etkisinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(48), 27-46.
- Akıncı, Z. (2015). Meslek yüksekokullarında verilen turizm eğitiminin değerlendirilmesi: Bir odak grup çalışması. *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi*, 5(1), 43-59.
- Amangeldi, O., Aubakirova, G., Duisebayeva, K., Esnarazova, U., & Kurt, T. (2023). Pedagogical methods of tourism education in general education schools in Kazakhstan. *GeoJournal of Tourism and Geosites*, 51(4), 1629-2635. <https://doi.org/10.30892/gtg.514spl04-1159>
- Anwar, M., Yusri, & Mantasiah R., M. R. (2022). Project based learning in tourism subjects to increase student's academic motivation and life skills. *Indonesian Journal of Educational Studies (IJES)*, 25(1), 69-75.
- Aral, N., & Fındık Tanrıbuyurdu, E. (2017). Okul öncesi eğitimde anlatım, soru-cevap, gösterim ve gösterip yaptırma yöntemleri. İçinde R. Zembat (Ed.), *Okul Öncesi Eğitimde Öğretim Yöntemleri* (4. bs). Hedef Yayıncılık.
- Ayaz, N. (2016). Milli eğitim şurası kararlarında mesleki eğitimin düşünsel yapısı ve turizm eğitimi. *Turizm Akademik Dergisi*, 2(2), 45-57.
- Balkı, A. G. (2003). *Proje temelli öğrenme yönteminin Özel Konya Esentepe İlköğretim Okulu tarafından uygulanmasına yönelik bir değerlendirme* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Selçuk Üniversitesi.
- Bartle, E. (2015). *Experiential Learning: An Overview*. The University of Queensland.
- Bayrakçeken, S., Doymuş, K., & Doğan, A. (2015). *İşbirlikli öğrenme modeli ve uygulanması* (2. Baskı). Pegem Akademi.
- Blichfeldt, B. S., & Smed, K. M. (2017). Doing PBL in tourism education: Euro-Tourism Education Futures Initiative Conference. İçinde D. Dredge & S. Gyimóthy (Ed.), *Building our stories: Co-creating tourism futures in research, practice and education* (pp. 20-30). Aalborg Universitet.
- Bozpolat, E., Uğurlu, C. T., Usta, H. G., & Şimşek, A. S. (2016). Öğrenci ve öğretim elemanlarının öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin görüşleri: nitel bir araştırma. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 83-95. <https://doi.org/10.14582/DUZGEF.690>
- Černá, M. (2014). Increasing team skills of students of tourism by problem-based learning. *Paidagogos - Journal of Education in Contexts*, 1(1), 156-167.

- Chen, C.-T., Hu, J.-L., Wang, C.-C., & Chen, C.-F. (2011). A study of the effects of internship experiences on the behavioural intentions of college students majoring in leisure management in Taiwan. *Journal of Hospitality Leisure Sport & Tourism Education*, 10(2), 61-73.
- Çağman, S. B., & Kalaycı, D. B. (2023). Günümüzün yeni gerçekleri: sanal gerçeklik teknolojileri ve gastronomi. *Journal of Tourism & Gastronomy Studies*, 11(1), 161-179.
- Çaylan, D. Ö., Akpınarlı, V., & Deveci, D. A. (2016). Öğrencilerin staj programları ile işe alım süreci: denizcilik sektöründe "Rotamız Arkas Projesi" örnek olay incelemesi. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(1), 241-264.
- Demirezen, B. (2019). Artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik teknolojisinin turizm sektöründe kullanılabilirliği üzerine bir literatür taraması. *Uluslararası Global Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 1-26.
- Ellis, R. (2006). The methodology of task-based teaching. *The Asian EFL Journal Quarterly*, 8(3), 19-45.
- Elmalı Şimşek, H., & Aksoy, M. (2023). Hemşirelik öğrencilerinin problem çözme becerileri ve öz düzenlemeli öğrenme durumları. *Sağlık Akademisyenleri Dergisi*, 10(3), 380-386.
- Ginaya, G., Kanca, I. N., & Sri Astuti, N. N. (2020). Designing Problem-Based Learning (PBL) model for tourism vocational education in 4.o industry. *International Journal of Linguistics, Literature and Culture*, 6(1), 14-23.
- Goodwin, M. W. (1999). Cooperative learning and social skills: what skills to teach and how to teach them. *Intervention in School and Clinic*, 35(1), 29-33.
- Guo, F., Yao, M., Wang, C., Yan, W., & Zong, X. (2016). The effects of service learning on student problem solving: the mediating role of classroom engagement. *Teaching of Psychology*, 43(1), 16-21.
- Guttentag, D. A. (2010). Virtual reality: Applications and implications for Tourism. *Tourism Management*, 31(5), 637-651. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2009.07.003>
- Güngör, D. A., & Açıkgöz, P. D. K. Ü. (2005). İşbirlikli öğrenme ve geleneksel öğretimin okuduğunu anlama üzerinde etkileri ve cinsiyet ile ilişkileri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 43(43), 354-378.
- Gürcan, H., Kural, H., & Öztürk, H. (2025). Geleneksel öğretim yöntemleri yerine hibrit eğitim modelleri. *International QMX Journal*, 4(1), 158-169.
- Hong, Y., Chen, L.-G., Huang, J.-H., Tsai, Y.-Y., & Chang, T.-Y. (2022). The impact of cooperative learning method on the oral proficiency of learners of the training program for English tourist guides. *Frontiers in Psychology*, 13.
- İşman, A. (2003). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Değişim Yayınları.
- Jacobsen, D. A., Eggen, P. D., & Kauchak, D. P. (2002). *Methods for Teaching and Promoting Student Learning* (6. bs). Pearson Education Inc.
- Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Stanne, M. B. (2000). *Cooperative Learning Methods: A Meta-Analysis*.
- Kanoksilapatham, B., & Suranakkharin, T. (2019). Tour guide simulation: A task-based learning activity to enhance young thai learners. *Malaysian Journal of Learning and Instruction*, 16(2), 1-31.
- Karadağ, B. F., & Göçer, A. (2022). Türkçenin İkinci dil olarak öğretiminde konuşma becerisinin görev temelli öğretim yöntemi ile geliştirilmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(3), 469-482.
- Koç, E. S., & Erdem, A. (2020). Öğretmen adaylarının öğretim yöntemi kavramına ilişkin metaforik algıları. *International Anatolia Academic Online Journal Social Sciences Journal*, 6(1), 1-12.
- Kolb, A. Y., & Kolb, D. A. (2017). *The experiential educator: Principles and practices of experiential learning*. Experience Based Learning Systems. <https://cir.nii.ac.jp/crid/1971993809764225695>
- Lee, K. (2012). Augmented reality in education and training. *TechTrends*, 56(2), 13-21. <https://doi.org/10.1007/s11528-012-0559-3>
- Leśniewska-Napierała, K., Napierała, T., Tjørve, K. M. C., & Tjørve, E. (2020). A 'contest' as a pedagogical method in tourism higher education: A case study in teaching creativity through

- problem-solving. *Turyzm/Tourism*, 30(1), 43-52.
- Mishra, P., & Koehler, M. J. (2006). Technological pedagogical content knowledge: a framework for teacher knowledge. *Teachers College Record*, 108(6), 1017-1054. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9620.2006.00684.x>
- Nunan, D. (2004). *Task-Based language teaching*. Cambridge University Press.
- Okul, T., & Şimşek, G. (2020). Sanal gerçeklik uygulamalarının turizm rehberliği bölüm derslerinde kullanımına yönelik bir öneri. *Turist Rehberliği Nitel Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 31-51.
- Pelit, E., & Güçer, E. (2006). Turizm alanında öğretmenlik eğitimi alan öğrencilerin turizm işletmelerinde yaptıkları stajları değerlendirmeleri üzerine bir araştırma. *Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 139-164.
- Prabhu, N. S. (1994). *Second language pedagogy* (4. impr). Oxford Univ. Press.
- Sarioğlu, M., & Cevizkaya, G. (2015). Applicability of cooperative learning model in gastronomy education. *Journal of Tourism Theory and Research*, 1(2), 72-75. <https://doi.org/10.24288/jtr.202824>
- Şahin, Ç. Ç. (2022). Öğretmenlerin deneyimsel öğrenme ile ilgili görüşlerinin incelenmesi. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 9(2), 60-71.
- Tadesse, T., & Gillies, R. M. (2015). Nurturing cooperative learning pedagogies in higher education classrooms: evidence of instructional reform and potential challenges. *Current Issues in Education*, 18(2).
- Tanrıöver, S. (2025). STEM SOS Modeli: Proje tabanlı ve araştırma temelli öğrenmenin bütünselik bir yaklaşımı. İçinde M. Ersoy (Ed.), *Eğitim bilimleri alanında akademik araştırmalar* (ss. 1-12). Özgür Yayınları.
- Taşpınar, M. (1998). Modüler öğretim yönteminin öğrenci başarısına etkisi. *Education and Science*, 22(108), 45-52.
- Teknoloji Destekli Eğitim Yöntemleri. (2018). IENSTITU. <https://www.ienstitu.com/tr/blog/teknoloji-destekli-egitim-yontemleri> (Erişim Tarihi:14.09.2025)
- Timur, B., & Köz, E. N. (2022). Turizmde sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik çalışmaları üzerine sistematik bir literatür taraması. *Turizm Akademik Dergisi*, 9(1), 233-251.
- Tuncer, M. (2009). Proje tabanlı öğrenme ile problem tabanlı öğrenmenin fark ve benzerlikleri . *Education Sciences*, 4(2), 395-409.
- Türkay, O., & Yağcı, K. (2007). Turizm Eğitimi alan öğrencilerin okulda ve turizm sektöründe “öğrenme”lerinin sektörden ayrılma eğilimlerine etkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(4), 219-246.
- Üçal, G. (2020). *Geleneksel yaklaşım ve doğrudan öğretim modelinin ortaöğretimde öğrenim gören öğrencilerin bilişsel süreçlere etkisi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi.
- Üzümcü, T. P., Alyakut, Ö., & Günsel, A. (2015). Turizm eğitimi alan öğrencilerin, mesleğin geleceğine ilişkin bakış açıları. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(33), 179-199.
- Valli, K., & Priya, N. S. V. (2016). A task-based approach to develop the writing skills in English of students at college level. *International Journal of Applied Engineering Research*, 11(3), 2145-2148.
- Wen, J., & Sumettikoon, P. (2024). Assessing the impact of tourism industry transformation on problem-based learning in Chinese vocational undergraduate education. *Eurasian Journal of Educational Research (EJER)*, 110, 183-201.
- Whitcomb, R. M. (1999). *The Relationship between student cognitive development and learning style preference* [Yayımlanmamış Doktora Tezi], The University of Maine.
- Willis, J. (2021). *A Framework for task-based learning*. Intrinsic Books.
- Wu, H.-K., Lee, S. W.-Y., Chang, H.-Y., & Liang, J.-C. (2013). Current status, opportunities and challenges of augmented reality in education. *Computers & Education*, 62, 41-49.
- Yıldız, V. (1999). İşbirlikli öğrenme ile geleneksel öğrenme grupları arasındaki farklar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, 155-163.
- Yorulmaz, M. (2009). Göreve dayalı öğretim yönteminin Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretiminde

- dinleme becerisinde kullanılmasının avantajları* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Trakya Üniversitesi.
- Yükseköğretim Kurulu (2020). YÖK sanal laboratuvar projesi”nin tanıtımı yapıldı. <https://yok.gov.tr/gundem/haberler/489>
- Zhang, Y. (2010). Cooperative language learning and foreign language learning and teaching. *Journal of Language Teaching and Research*, 1(1), 81-83. Doi:10.4304/jltr.1.1.81-83